

Valgte bleve paa Formandens Forslag: *Trier, P. Madsen, A. Jensen, L. Rasmussen, Ole Hansen, Fogtmann, K. Kristiansen, Philippsen, Hørdum, Berntsen, Ousen, C. Ravn, N. Andersen, Ellinger* og *Knudsen*.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statens Overtagelse af Jernbanen fra Vejle til Give samt om Anlæg af en Statsbane fra Give til Herning.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2625 ff.).

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Th. Nielsen*): Det Jernbaneanlæg, det foreliggende Forslag omhandler, er et gammelt Krav fra den vedkommende Egn. Det er nu omtrent et kvart Aarhundrede siden, at disse Krav rejstes, og saaledes som Udviklingen af Jernbaneanlægene er foregaaet Landet over i denne Tid, ere disse Krav blevne mere og mere berettigede. Det er alle bekendt, at det største jernbanetomme Rum er i Syd- og Midtjylland. Det var vel ogsaa Aarsagen til, at Regeringen i sin Tid nedsatte en Kommission til at tage under Overvejelse den fremtidige Udvikling af vort Jernbanenet i Syd- og Midtjylland. Der er nu det store tomme Rum mellem Skanderborg—Skernbanen og Lunderskov. Det er utvivlsomt det største, og det er dette store Areal, den her omhandlede Bane skulde komme til gode. Dernæst er der et andet stort tomt Rum mellem Langaa—Viborg—Skive og Struer. Mangelen paa Jernbaner i dette store tomme Rum Nord for Linien Skanderborg—Skern blev afhjulpen i Fjor ved Vedtagelsen af ikke mindre end tre Statsbaner, nemlig en Bane fra Langaa til Silkeborg som Statsbane, en Statsbane fra Viborg til Herning og en anden fra Holstebro til Herning. Statsbanen fra Holstebro til Herning vilde vist neppe, i det mindste ikke med saa stor Enstemmighed som Tilfældet var i den jyske Jernbanekommission, være bleven anbefalet, naar den ikke skulde føres videre som Statsbane. Det Udvalg, som Landstinget nedsatte i Fjor angaaende disse Baner, udtalte i sin Betænkning, at det kan forsvares at anlægge en Statsbane fra Holstebro til Herning, fordi den forkorter Vejen mellem Vest- og

Østjylland. Men jeg tror, at man, naar man ser ret paa Forholdene, vil erkende, at det er nødvendigt, at den fortsættes til Vejle, thi først naar vi komme til Vejle, komme vi til Østjylland, og dernæst vil den jo ogsaa forkorte Vejen til Øerne og det øvrige Land. Den vil forkorte Vejen fra Herning til Fredericia med 7,6 Mil. Dette vil altsaa blive en Vejlængde, som er større end den, der svarer til det ny Baneanlæg, som foreslaas. Ikke alene med Hensyn til Oplandstrafikken vil denne Bane gøre Gavn, men den vil ogsaa have Betydning som gennemgaaende Trafikbane, og det var navnlig som saadan, at Kommissionen anbefalede denne Bane fra Holstebro til Vejle. Jeg tror, at enhver, som ser uhildet paa Sagen, vil indrømme, at denne Bane har sin Berettigelse derved, at den knytter Dele af Landet nærmere til hinanden. Landstingsudvalget i Fjor henviser til Privatbaneloven af 8de Maj 1894. Men det har jo vist sig, at den ikke kan gennemføres som Privatbane, og dette var jo klart allerede den Gang, ja den i Samlingen 1889—90 blev forelagt oppe i det høje Ting her ovenfor. Det ærede Medlem for Vejle, nu afdøde Justitsraad Boesen, sagde nemlig, idet han forelagde den som bredsporet, at den Frygt, som Landstinget havde for, at den skulde fortsættes videre som Privatbane, var ugrundet, thi Egnen der ude Vest for, sagde han, var saa fattig, at man ikke kunde anlægge den som Privatbane; skulde den nogen Sinde videre, maatte det være Staten, som førte den frem. Dertil kommer saa ogsaa, at saa vidt mig bekendt, har det Forretningsudvalg, som havde til Opgave at søge gennemført Banestrækningen fra Vejle til Holstebro, opløst sig, fordi det har set, at det ikke kunde magte den Opgave, som var stillet det, nemlig at gennemføre denne Bane som Privatbane. Jeg vil derfor meget anbefale det høje Ting saavel som den højtærede Minister at se med venlige Øjne paa dette Forslag. — Vi have i Forslaget ikke medtaget Banegaardsforholdene ved Vejle. Det var vel egentlig Aarsagen til, at Sagen strandede i Fjor, fordi det forekom dette Ting temmelig dyrt. Men enten Banen nu bygges som Statsbane eller aldrig kommer videre end til Give, vil det blive nødvendigt for Staten at ofre endogsaa betydelige Summer paa en Udvidelse af Vejle Statsbanestation. — Vi have i Forslaget ikke medtaget Hegn og Bevogtning, fordi vi mene, at Banen gaar igennem en saa flad og lidet befærdet Egn, at det nok kan undværes; derved vil den blive billigere at